

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА

**Кременецький місцевий центр з надання
безоплатної вторинної правової допомоги**

ВИРОБНИЧИЙ КООПЕРАТИВ

ПОНЯТТЯ ВИРОБНИЧОГО КООПЕРАТИВУ

Виробничим кооперативом є добровільне об'єднання громадян на засадах членства для спільної виробничої або іншої господарської діяльності, яка базується на їхній особистій трудовій участі та об'єднанні його членами майнових пайових внесків. Статутом кооперативу та законом може бути передбачено участь у діяльності виробничого кооперативу на засадах членства також інших осіб.

За зобов'язаннями виробничого кооперативу його члени несуть субсидіарну відповідальність у порядку та розмірах які встановлені законом та статутом виробничого кооперативу (частина 2 стаття 163 Цивільний кодекс України).

Найменування кооперативу має містити його назву, а також слова "виробничий кооператив".

Цивільним кодексом України та Законом України «Про кооперацію» встановлюється правовий статус виробничих кооперативів, обов'язки та права членів кооперативу.

ПОРЯДОК СТВОРЕННЯ ВИРОБНИЧОГО КООПЕРАТИВУ

Виробничий кооператив створюється на підставі рішення установчих зборів його засновників, якими можуть бути громадяни України, особи без громадянства та іноземці, а також юридичні особи України та іноземних держав, котрі здійснюють свою діяльність через своїх представників.

СТАТУТ ВИРОБНИЧОГО КООПЕРАТИВУ

Статут - це установчий документ виробничого кооперативу, який регулює його діяльність, який затверджується загальними зборами його членів.

Відомості, які повинні бути зазначенні у статуті:

- 1) назва та скорочена назва (при наявності) виробничого кооперативу;
- 2) мету та цілі створення виробничого кооперативу, перелік видів його діяльності;
- 3) склад його засновників;
- 4) щодо умов та процедури вступу до виробничого кооперативу членів, асоційованих членів і виходу чи виключення з нього;
- 5) які права та обов'язки членів, асоційованих членів виробничого кооперативу;
- 6) щодо порядку, котрим передбачено як саме буде відбуватися процес щодо внесення змін до статуту виробничого кооперативу;

- 7) характер і порядок трудової участі його членів у діяльності кооперативу та їхньої відповідальності за порушення зобов'язань щодо особистої трудової участі;
- 8) форми участі членів кооперативу в його діяльності;
- 9) порядок скликання і проведення чергових та позачергових загальних зборів виробничого кооперативу, порядок прийняття ними рішень, у тому числі з питань, рішення з яких приймається одногосно чи кваліфікованою більшістю голосів членів виробничого кооперативу;
- 10) порядок щодо формування, складу та компетенції органів управління виробничого кооперативу, а також порядок щодо прийняття ними рішень;
- 11) щодо порядку здійснення використання, розпорядження і формування майна виробничого кооперативу;
- 12) щодо порядку і умов щодо здійснення компенсації збитків виробничого кооперативу;
- 13) щодо порядку звітності та обліку у виробничому кооперативі;
- 14) щодо порядку ліквідації та реорганізації виробничого кооперативу, а також, розв'язання майнових питань, які стосуються цих процесів;
- 15) щодо порядку та умов повернення паю.

У Статуті виробничого кооперативу можуть бути зазначені і інші положення, що не суперечать законодавству, котрі мають зв'язок із особливостями діяльності такого кооперативу.

Зміни до статуту виробничого кооперативу приймаються загальними зборами виробничого кооперативу та підлягають державній реєстрації в порядку, визначеному Законом України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань", протягом 30 днів з дня їх прийняття.

МАЙНО ВИРОБНИЧОГО КООПЕРАТИВУ

Майно, яке наявне у власності виробничого кооперативу, поділяється на паї його членів відповідно до статуту кооперативу.

До дня державної реєстрації кооперативу член виробничого кооперативу зобов'язаний внести пайовий внесок розміром не менше десяти відсотків, та на протязі року з дня державної реєстрації, якщо інший строк не встановлений статутом кооперативу частину, що залишилася.

Порядок внесення пайових внесків членами виробничого кооперативу встановлюється статутом кооперативу та законом.

Виробничий кооператив не вправі здійснювати випуск акції (частина 3 стаття 165 Цивільний кодекс України).

Між членами виробничого кооперативу залежно від здійснення ними трудової діяльності, якщо інше не встановлено статутом виробничого кооперативу розподіляється прибуток кооперативу.

Окрім того, у разі ліквідації виробничого кооперативу майно, яке залишилося після задоволення усіх вимог кредиторів виробничого кооперативу, розподіляється між його членами залежно від здійснення ними трудової участі, якщо статутом не передбачено іншого порядку поведження з майном кооперативу у разі його ліквідації.

У порядку, передбаченому статутом виробничого кооперативу, для забезпечення статутної діяльності кооператив формує пайовий, неподільний, спеціальний та резервний фонди.

➤ За рахунок паїв (у тому числі додаткових) членів та асоційованих членів кооперативу формується **пайовий фонд** виробничого кооперативу.

➤ За рахунок вступних внесків та здійснення відрахувань від доходу кооперативу в обов'язковому порядку утворюється **неподільний фонд** виробничого кооперативу. Варто зазначити, що розподілення неподільного фонду між членами виробничого кооперативу неможливе, окрім як у випадку ліквідації виробничого кооперативу – майно неподільного фонду кооперативу передається на підставі рішення ліквідаційної комісії іншій (іншим) кооперативній організації (кооперативним організаціям) або зараховується до доходу бюджету. При цьому у рішенні ліквідаційної комісії повинні бути визначені напрями використання зазначеного майна. Статутом виробничого кооперативу визначається порядок відрахувань до неподільного фонду частини доходу кооперативу.

➤ За рахунок відрахувань від доходу кооперативу, пожертвувань, безповоротної фінансової допомоги перерозподілу неподільного фонду та за рахунок інших не заборонених законом надходжень для покриття можливих втрат (збитків) утворюється **резервний фонд** виробничого кооперативу.

➤ За рахунок цільових внесків членів кооперативу та надходжень, які передбачені законом для забезпечення статутної діяльності кооперативу і використовується за рішенням органів управління кооперативу створюється **спеціальний фонд**.

ПРИПИНЕННЯ ЧЛЕНСТВА У ВИРОБНИЧОМУ КООПЕРАТИВІ

Членство у виробничому кооперативі припиняється у разі:

- добровільного виходу з нього;
- припинення трудової участі в діяльності виробничого кооперативу;
- несплати внесків у порядку, визначеному статутом кооперативу;
- смерті члена кооперативу - фізичної особи;
- ліквідації члена кооперативу - юридичної особи;
- припинення діяльності кооперативу.

Член виробничого кооперативу вправі вийти із нього та у разі припинення членства у виробничому кооперативі йому здійснюється виплата вартості паю або надається майно, яке пропорційне розміру його паю, а також проводяться виплати, які зазначені у статуті кооперативу.

РЕОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЧОГО КООПЕРАТИВУ

За рішенням загальних зборів членів виробничого кооперативу у порядку, який передбачений статутом кооперативу та законодавством відбувається його реорганізація (злиття, приєднання, поділ, виділення, перетворення).

У випадку реорганізації виробничого кооперативу права та обов'язки кооперативу переходять до його правонаступників.

ЛІКВІДАЦІЯ ВИРОБНИЧОГО КООПЕРАТИВУ

Виробничий кооператив ліквідується:

- на підставі рішення загальних зборів членів кооперативу або зборів уповноважених;
- на підставі рішення суду.

Орган, який прийняв рішення про ліквідацію виробничого кооперативу призначає ліквідаційну комісію, яка буде здійснювати ліквідацію кооперативу та визначає порядок діяльності ліквідаційної комісії.

Повноваження щодо управління виробничим кооперативом переходять до ліквідаційної комісії з дня її призначення. Ліквідаційна комісія зобов'язана провести роботу, пов'язану із стягненням дебіторської заборгованості кооперативу і виявленням претензій кредиторів (з повідомленням останніх про ліквідацію кооперативу), встановити порядок і строки проведення ліквідації, а також строк для заявлення претензій кредиторами, який не може бути меншим ніж два місяці з дня публікації інформації про ліквідацію кооперативу.